

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

43. wzywa Komisję do zadbania o to, aby przyszła polityka spójności korzystała z wystarczających środków finansowych; podkreśla, że nie można jej postrzegać jedynie jako instrumentu realizacji celów innych sektorów polityki, ponieważ stanowi ona jeden z obszarów polityki Wspólnoty, zapewniający znaczną wartość dodaną i posiadający swą rację bytu: spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną; podkreśla zatem, że polityka spójności powinna być nadal niezależna, a jej obecne podstawy i zasady nie powinny być zmieniane w wyniku sektorowego rozpraszania

*

* *

44. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji i państwom członkowskim.

Europejski program rozwoju miast i jego przyszłość w ramach polityki spójności

P7_TA(2011)0284

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 czerwca 2011 r. w sprawie europejskiej agencji miejskiej i jej przyszłości w polityce spójności (2010/2158(INI))

(2012/C 390 E/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego tytuł XVIII,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego ⁽²⁾,
- uwzględniając decyzję Rady 2006/702/WE z dnia 6 października 2006 r. w sprawie strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 397/2009 z dnia 6 maja 2009 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w odniesieniu do kwalifikowalności efektywności energetycznej i inwestycji w energię odnawialną w budownictwie mieszkaniowym ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2010 z dnia 15 grudnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 663/2009 poprzez przyznanie pomocy finansowej Wspólnoty na projekty w dziedzinie energetyki ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dalszych działań dotyczących agencji terytorialnej i karty lipskiej – europejski program działania na rzecz rozwoju przestrzennego i spójności terytorialnej ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 października 2008 r. w sprawie zarządzania i partnerstwa na szczeblu krajowym i regionalnym oraz podstawy dla projektów w dziedzinie polityki regionalnej ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 25.

⁽²⁾ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 291 z 21.10.2006, s. 11.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 126 z 21.5.2009, s. 3.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 346 z 30.12.2010, s. 5.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 184 E z 6.8.2009, s. 95.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 15 E z 21.1.2010, s. 10.

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie wymiaru miejskiego polityki spójności w nowym okresie programowania ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie zielonej księgi w sprawie spójności terytorialnej oraz stanowiska w debacie na temat przyszłej reformy polityki spójności ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 maja 2010 r. w sprawie wkładu polityki spójności w osiągnięciu celów lizbońskich i celów „UE 2020” ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 października 2010 r. w sprawie polityki spójności i polityki regionalnej UE po 2013 r. ⁽⁴⁾,
- uwzględniając opublikowaną przez Parlament Europejski notatkę ad hoc pt. „Dalsze działania dotyczące agendy terytorialnej i karty lipskiej – w kierunku europejskiego programu działania na rzecz rozwoju przestrzennego i spójności terytorialnej”,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 r. zatytułowany „EUROPA 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2010)2020),
- uwzględniając piąte sprawozdanie Komisji z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej: przyszłość polityki spójności,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie wniosków z piątego sprawozdania w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej: przyszłość polityki spójności (COM(2010)0642),
- uwzględniając sprawozdanie podsumowujące Komisji z kwietnia 2010 r. w sprawie oceny realizacji programów polityki spójności w latach 2000–2006 współfinansowanych przez EFRR (cel 1 i 2),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z czerwca 2010 r. w sprawie oceny realizacji programów polityki spójności w latach 2000–2006: inicjatywa wspólnotowa URBAN,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (EKES-u) z dnia 26 maja 2010 r. w sprawie konieczności zastosowania całościowego podejścia do kwestii rewitalizacji miast ⁽⁵⁾,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 9 czerwca 2010 r. pt. „Znaczenie rewitalizacji miast dla przyszłego rozwoju miast w Europie” ⁽⁶⁾,
- uwzględniając agendę terytorialną UE „W kierunku bardziej konkurencyjnej i zrównoważonej Europy zróżnicowanych regionów” („agenda terytorialna”) oraz kartę lipską dotyczącą miast europejskich rozwijających się w sposób zrównoważony („karta lipska”), przyjęte podczas nieformalnego posiedzenia Rady odpowiedzialnej za planowanie przestrzenne i rozwój obszarów miejskich, które odbyło się w Lipsku w dniach 24–25 maja 2007 r.,
- uwzględniając „deklarację z Toledo” przyjętą podczas nieformalnego posiedzenia Rady odpowiedzialnej za rozwój obszarów miejskich, które odbyło się w Toledo w dniu 22 czerwca 2010 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. C 117 E z 6.5.2010, s. 73.

⁽²⁾ Dz.U. C 117 E z 6.5.2010, s. 65.

⁽³⁾ Dz.U. C 161 E z 31.5.2011, s. 120.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0356.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 21 z 21.1.2011, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 267 z 1.10.2010, s. 25.

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

- uwzględniając stanowisko dyrektorów generalnych odpowiedzialnych za rozwój obszarów miejskich w sprawie komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów oraz Europejskiego Banku Inwestycyjnego: Wnioski z piątego sprawozdania w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej: przyszłość polityki spójności (COM(2010)0642/3),
  - uwzględniając konkluzje Europejskiego Szczytu Samorządów Lokalnych, który odbył się w Barcelonie w dniach 22–24 lutego 2010 r., pt. „Samorzady lokalne jako protagoniści w nowej Europie”,
  - uwzględniając Porozumienie Burmistrzów, w formie zainicjowanej i wspieranej przez Komisję Europejską,
  - uwzględniając niezależne sprawozdanie opracowane na zlecenie Komisji pt. „Program reform w zakresie polityki spójności” (sprawozdanie Fabrizia Barki) (2009),
  - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinię Komisji Transportu i Turystyki (A7-0218/2011),
- A. mając na uwadze, że UE charakteryzuje się policentrycznym rozwojem i zróżnicowanymi pod względem wielkości obszarami miejskimi oraz miastami o niejednorodnych kompetencjach i zasobach, jest zdania, że przyjmowanie wspólnej definicji obszarów miejskich oraz bardziej ogólnie pojęcia „miejski” byłoby problematyczne, z czysto statystycznego punktu widzenia, ponieważ trudno jest zebrać w jednym miejscu różnorodne przypadki w państwach członkowskich oraz regionach i przez to uważa, że ewentualne stworzenie obowiązkowej definicji i obowiązkowego określenia obszarów miejskich należy pozostawić w gestii państw członkowskich zgodnie z zasadą pomocniczości opierającą się na wspólnych wskaźnikach europejskich; mając na uwadze, że należy przywrócić temu, w jaki sposób podejście funkcjonalne może przyczynić się do sformułowania standardowej definicji terminu „miejski” i tym samym stworzyć podstawę jasnej ustawowej definicji miejskiego wymiaru polityki UE; mając również na uwadze, że opracowanie definicji wymiaru miejskiego, która opierałaby się na funkcjonalnej podstawie, jest korzystne, w szczególności w odniesieniu do polityki spójności,
- B. mając na uwadze, że UE przyczynia się dzięki swoim strategiom politycznym do zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, oraz mając na uwadze, że należy pamiętać o zdefiniowaniu oprócz krajowych polityk miejskich także europejskiej polityki miejskiej zgodnie z zasadą pomocniczości,
- C. mając na uwadze, że miasta aktywnie uczestniczą w kształtowaniu polityki UE i odgrywają istotną rolę w pomyślnym wdrażaniu strategii „Europa 2020”; mając na uwadze, że nieuwzględnienie miejskiego wymiaru polityki UE, a zwłaszcza polityki spójności, zagroziłoby osiągnięciu celów strategii „Europa 2020”,
- D. mając na uwadze, że miasta mają wyjątkowe możliwości pod względem architektonicznym i kulturalnym, znaczne kompetencje w zakresie integracji społecznej i umożliwiają zachowanie społecznej równowagi dzięki ochronie różnorodności kulturowej i utrzymaniu stałych powiązań między obszarami centralnymi i peryferiami,
- E. mając na uwadze, że – korzystając z doświadczeń związanych z inicjatywami URBAN – działania miejskie zostały włączone do ram regulacyjnych na rzecz konwergencji i konkurencyjności regionalnej oraz celów dotyczących zatrudnienia, przewidzianych na okres programowania 2007–2013; mając na uwadze, że to włączenie problematyki miast do głównego nurtu polityki wyraźnie zwiększyło dostępne dla miast fundusze; mając na uwadze, że w ramach programów operacyjnych należy jasno zdefiniować cele w zakresie rozwoju obszarów miejskich, tak aby ułatwić koncentrację zasobów;
- F. mając na uwadze, że pomocniczość w swojej wzmocnionej i rozszerzonej formie, zdefiniowanej w TFUE, oraz wielopoziomowe sprawowanie rządów i lepiej zdefiniowana zasada partnerstwa mają kluczowe znaczenie dla właściwego wdrożenia wszystkich strategii politycznych UE oraz mając na uwadze odpowiednie uwzględnienie zasobów i kompetencji władz lokalnych i regionalnych,

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

- G. mając na uwadze, że kryzys gospodarczy w ostatnich kilku latach przyczynił się do zwiększenia różnic i wykluczenia społecznego w większości peryferyjnych obszarów wielkomiejskich; mając na uwadze, że w obliczu kryzysu władze lokalne muszą być w stanie wdrożyć praktyczne środki mające na celu zwalczanie ubóstwa oraz wsparcie spójności społecznej i zatrudnienia,
- H. mając na uwadze, że polityka biegunów rozwoju opierająca się na stymulacji działalności gospodarczej w miastach wielokrotnie okazywała się nieskuteczna w kontekście wszczywania odpowiednich wysiłków i w związku z tym wywierała ograniczony wpływ na obszary otaczające oraz nie przyczyniła się do zintegrowanego rozwoju,
- I. mając na uwadze, że w niektórych, nielicznych dzielnicach miast, niezależnie od ich bogactwa lub siły ekonomicznej, mogą występować szczególne problemy, takie jak skrajna nierówność społeczna, ubóstwo, marginalizacja i wysokie bezrobocie, które to problemy można złagodzić lub wyeliminować w ramach wsparcia polityki spójności,
- J. mając na uwadze, że ułatwienie wdrażania strategii politycznych, w tym strategii związanych z mechanizmami kontroli i audytu, przyczynia się do zwiększenia skuteczności i widoczności tych strategii, obniżenia progu błędów, a także zwiększenia przyjazności struktury politycznej; ponadto mając na uwadze, że należy kontynuować wysiłki zmierzające do ułatwienia procesu wdrażania oraz że wysiłkom tym powinno towarzyszyć ułatwienie procedur krajowych i regionalnych, tak aby polepszyć zorientowanie przedstawicieli obszarów miejskich oraz usprawnić zarządzanie przez nich wykorzystaniem funduszy europejskich;

Kontekst wymiaru miejskiego

1. zauważa, że europejska agenda miejska obejmuje z jednej strony miejski wymiar polityki UE, zwłaszcza polityki spójności, a z drugiej strony – międzyrządowy nurt podejmowanych na szczeblu europejskim działań na rzecz koordynowania polityki miejskiej państw członkowskich, które są wdrażane w ramach nieformalnych posiedzeń ministerialnych koordynowanych przez kolejne państwa członkowskie sprawujące prezydencję w Radzie i przy aktywnym wkładzie Komisji; w związku z powyższym jest zdania, że samorządy lokalne powinny być lepiej informowane o działaniach podejmowanych w ramach nurtu międzyrządowego i silniej w nie zaangażowane; zaleca ściślejszą koordynację między dwoma szczeblami i silniejsze zaangażowanie samorządu lokalnego; podkreśla konieczność lepszego koordynowania decyzji i działań podejmowanych przez organy administracyjne zarówno na szczeblu wspólnotowym, jak i krajowym;
2. zwraca uwagę na przyjęcie deklaracji z Toledo oraz dokumentu referencyjnego w sprawie rewitalizacji obszarów miejskich; zgadza się co do potrzeby zwiększenia ciągłości i koordynacji w celu przyspieszenia realizacji wspólnego programu roboczego lub „europejskiej agendy miejskiej”; pozytywnie ocenia to, że ministrowie podkreślili potrzebę zwiększenia koordynacji i współpracy z Parlamentem Europejskim, a także cel polegający na wzmocnieniu miejskiego wymiaru polityki spójności i propagowaniu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich i całościowych podejść poprzez opracowanie i wzmocnienie instrumentów służących wdrożeniu karty lipskiej na wszystkich szczeblach; gratuluje państw członkowskim i Komisji podjęcia wysiłków zmierzających do kontynuowania procesu marsylskiego i wdrożenia programu ramowego na rzecz miast europejskich o zrównoważonym charakterze; z zainteresowaniem śledzi rozpoczęcie próbnego etapu wdrażania programu ramowego; wyraża jednak ubolewanie w związku z niewystarczającym zaangażowaniem miast w te procesy; w związku z tym zwraca się do Komisji i państw członkowskich o zapewnienie miastom nieuczestniczącym w tym procesie lepszego przepływu informacji na jego temat oraz o informowanie Parlamentu o wszelkich dalszych postępach;
3. podkreśla fakt, że oprócz istotnego wkładu działań interwencyjnych podejmowanych w ramach polityki spójności w rozwój obszarów miejskich na rozwój miast silnie wpływa również szereg innych strategii politycznych i programów UE (w takich dziedzinach jak środowisko, transport i energia); podkreśla konieczność lepszego zrozumienia terytorialnego oddziaływania strategii politycznych oraz wzywa do szerszego uwzględniania agendy miejskiej w polityce UE; ponawia swój apel do Komisji o przeprowadzenie oceny oddziaływania terytorialnego sektorowych strategii politycznych oraz o rozszerzenie istniejących mechanizmów oceny oddziaływania; w tym kontekście pozytywnie ocenia pomysły wymienione w piątym sprawozdaniu w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz prace prowadzone przez ESPON;

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

Potrzeby lokalne a priorytety europejskie

4. podkreśla fakt, że w dużej mierze to właśnie obszary miejskie wprowadzają unijne polityki w życie; podkreśla, że obszary miejskie, na których mieszka 73 % populacji Europy, wytwarzają około 80 % PKB UE i zużywają około 70 % energii w Unii oraz dzięki między innymi obecności MŚP są głównymi ośrodkami innowacji, wiedzy i kultury, a w związku z tym istotnie przyczyniają się do wzrostu gospodarczego Europy; zauważa, że tylko miasta, które są w stanie świadczyć usługi wysokiej jakości i które posiadają odpowiednią infrastrukturę, mogą przyciągać i promować zorientowane na przyszłość działania o wysokiej wartości dodanej; odnotowuje, że z drugiej strony ponoszą one również koszty produktywności gospodarczej (niekontrolowany rozwój miast, skupienie, zatępy komunikacyjne, zanieczyszczenie, użytkowanie terenu, zmiana klimatu, brak bezpieczeństwa energetycznego, kryzys mieszkalnictwa, segregacja przestrzenna, przestępczość, migracja itp.) i borykają się z bardzo dużą nierównością społeczną (bezrobocie, brak bezpieczeństwa społecznego i wykluczenie społeczne, polaryzacja społeczna itp.), co zagraża ich roli „motorów rozwoju”; podkreśla, że nie tylko rozwój gospodarczy, ale również społeczny i ekologiczny, na obszarach miejskich również wywiera ogromny wpływ na otaczające obszary i jest zdania, że agenda miejska musi dążyć do rozwoju zrównoważonych, inteligentnych i sprzyjających włączeniu społecznemu inwestycji w celu wzmocnienia roli miast; uważa w związku z tym, że wspólne zaangażowanie w kwestie dotyczące obszarów miejskich w UE jest wyraźnie uzasadnione w kontekście ograniczenia ogólnych skutków wzrostu i rozwoju oraz jednocześnie zwalczania problemów związanych ze zrównoważeniem środowiskowym i spójnością społeczną;

5. przypomina, że transport miejski podlega zasadzie pomocniczości; ponadto podkreśla, że współpraca, koordynacja i finansowanie na szczeblu europejskim umożliwiłyby organom lokalnym sprostanie wyzwaniom, przed którymi stoją, szczególnie w dziedzinie transportu;

6. uważa, że maksymalizacja wkładu obszarów miejskich na rzecz wzrostu gospodarczego UE przy jednoczesnym zachowaniu bądź polepszeniu ich parametrów jako „dobrych miejsc do życia” stanowi wspólny cel rządowy na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym; podkreśla, że pomimo wspólnego charakteru tego celu konkretne środki służące jego osiągnięciu mogą się między sobą różnić; zwraca uwagę, że w związku z wydarzeniami historycznymi, które miały miejsce w II połowie XX wieku, niektóre regiony i miasta zasadniczo będą musiały dążyć do osiągnięcia bardziej różnorodnych celów, w tym celów konwergencji, i w związku z tym uważa, że należy zapewnić wystarczającą elastyczność, umożliwiającą poszczególnym obszarom miejskim znalezienie rozwiązań optymalnie dostosowanych do ich potrzeb, makro- i mikrośrodowiska oraz kontekstu rozwoju;

7. zaleca, by zgodnie ze strategiczną koncepcją inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu miejski wymiar polityki spójności koncentrował się na celu trojkiego rodzaju: po pierwsze – pomocy obszarom miejskim w rozwoju ich podstawowej infrastruktury fizycznej, która warunkuje wzrost i umożliwia pełne wykorzystanie potencjalnego wkładu we wzrost gospodarczy w Europie i dywersyfikację bazy gospodarczej oraz zrównoważony rozwój infrastruktury energetycznej i środowiskowej, przede wszystkim w celu utrzymania i poprawy jakości powietrza w ośrodkach miejskich, bez szkody dla rzek; po drugie – pomocy obszarom miejskim w modernizacji gospodarczej, społecznej i ekologicznej poprzez inteligentne inwestycje w infrastrukturę i usługi oparte na nowoczesnych technologiach, ściśle związane z konkretnymi wymogami regionalnymi, lokalnymi i krajowymi; po trzecie – rewitalizacji obszarów miejskich poprzez rekultywację obiektów przemysłowych i terenów zanieczyszczonych z uwzględnieniem potrzeby połączenia obszarów miejskich i wiejskich w celu wsparcia rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu zgodnie ze strategią „Europa 2020”;

8. wskazuje na duży potencjał modernizacji inwestycji infrastrukturalnych z wykorzystaniem inteligentnych technologii, która dzięki koncepcji „inteligentniejszego rozwoju miast” rozwiązałaby uporczywe problemy związane z zarządzaniem miastami, energią, zaopatrywaniem w wodę i wykorzystywaniem zasobów wodnych, a także z transportem, turystyką, gospodarką mieszkaniową, edukacją, opieką zdrowotną i społeczną, bezpieczeństwem publicznym itp.; uważa, że takie inwestycje w infrastrukturę opartą na technologiach informacyjno-komunikacyjnych można uznać za czynnik wyraźnie wpływający na wzrost gospodarczy i działalność gospodarczą opartą na innowacjach, który łączy elementy inwestycji publicznych i prywatnych przyczyniających się do tworzenia nowych przedsięwzięć, zrównoważonych miejsc pracy i inteligentnego wzrostu gospodarczego zgodnie z celami strategii „Europa 2020”, a zwłaszcza partnerstwem na rzecz innowacji sprzyjających tworzeniu inteligentnych miast;

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

9. podkreśla, że wprowadzenie inteligentnych systemów transportowych przyczyni się znacząco do poprawy efektywności energetycznej i bezpieczeństwa sektora publicznego, a ponadto wzywa Komisję i państwa członkowskie do zagwarantowania, że inteligentne systemy zostaną wprowadzone w sposób skoordynowany i skuteczny w całej Unii, a w szczególności na obszarach miejskich; zwraca uwagę, że zwłaszcza miasta mogą w znaczny sposób przyczynić się do walki ze zmianą klimatu na przykład przez wprowadzenie inteligentnych systemów lokalnego transportu publicznego, energetyczną renowację budynków oraz zrównoważone planowanie połączenia centrum miasta z jego dzielnicami w celu zmniejszenia odległości do pracy i obiektów miejskich itp.; w tym kontekście wspiera inicjatywy Civitas i „Porozumienie Burmistrzów”; podkreśla znaczenie wykorzystania dostępnych środków finansowych na rzecz wdrożenia programów działania w celu propagowania wykorzystania lokalnego potencjału energii odnawialnej i wzywa Komisję do zagwarantowania, że w przyszłości obie te inicjatywy zostaną zaktualizowane;

10. podkreśla znaczenie polityki spójności dla promowania innowacji społecznych na obszarach miejskich, a zwłaszcza w dzielnicach znajdujących się w trudnej sytuacji, w celu sprzyjania spójności wewnętrznej i pobudzania rozwoju kapitału ludzkiego dzięki działaniom integracyjnym i zakładającym uczenie się, bez względu na to, czy dotyczyłyby one szkolenia i kształcenia (głównie ludzi młodych), dostępu do mikrokreduytów czy wspierania solidarnej i społecznej gospodarki;

Wielopoziomowe sprawowanie rządów i zasada partnerstwa

11. ponownie podkreśla swoją opinię, że jedną ze słabych stron strategii lizbońskiej jest brak dobrze funkcjonującego wielopoziomowego systemu rządzenia oraz niewystarczające zaangażowanie władz regionalnych i lokalnych oraz społeczeństwa obywatelskiego w opracowywanie, wdrażanie, rozpowszechnianie i ocenianie przedmiotowej strategii; podkreśla potrzebę ulepszenia systemu zarządzania strategią „UE 2020” przy jednoczesnym większym zaangażowaniu stron zainteresowanych na wszystkich etapach;

12. apeluje do Komisji o dopilnowanie, aby w ramach przyszłych przepisów państwa członkowskie formalnie angażowały politycznych przywódców kluczowych obszarów miejskich oraz związki władz lokalnych i regionalnych we wszystkie etapy procesu decyzyjnego w zakresie polityki spójności (strategiczne planowanie, definiowanie i negocjowanie proponowanych umów o partnerstwie w dziedzinie rozwoju i inwestycji), na przykład przez stworzenie nowych rodzajów partnerstwa, takich jak pakt terytorialny przygotowany dla każdego państwa członkowskiego; wzywa Komisję do promowania szkolenia pracowników lokalnej administracji miejskiej w celu rozpowszechniania informacji na temat programów i inicjatyw w ramach polityki miejskiej i w związku z tym wzywa władze lokalne do opracowania konkretnych programów działania w ramach swoich określonych strategii rozwoju; jest zdania, że tylko w ten sposób można odzwierciedlić potrzeby lokalne przy jednoczesnym zapobieganiu rozdrobnieniu strategicznych celów i rozwiązań;

13. uważa, że należy wzmocnić połączenie między lokalnymi planami działania i regionalnymi/krajowymi programami głównymi; popiera propozycję Komisji, by wzmocnić podejście do rozwoju lokalnego w ramach polityki spójności z pomocą grup wsparcia pełniących funkcję liderów oraz planów działania;

14. podkreśla, że obszary miejskie nie są odizolowanymi obszarami wśród otaczających je regionów, dlatego ich rozwój musi być ściśle związany z otaczającymi je obszarami funkcjonalnymi, podmiejskimi lub wiejskimi; domaga się dalszego wyjaśnienia konkretnych sytuacji, na przykład związanych z obszarami wielkomiejskimi, regionami miejskimi i aglomeracjami, których funkcje są ze sobą ściśle powiązane; uważa, że wielopoziomowe sprawowanie rządów, planowanie regionalne oraz zasada partnerstwa są najbardziej skutecznymi narzędziami w zapobieganiu podziałowi polityki rozwoju na sektory oraz jej fragmentacji; przypomina jednak, że wewnętrzne synergije są nie zawsze zagwarantowane; wzywa Komisję do zaapelowania do państw członkowskich o szczególnie promowanie kontaktów i wymiany dobrych praktyk w odniesieniu do strategii rozwoju obszarów wiejskich i miejskich oraz o uwzględnienie w dokumentach programowych wymiarów miejsko-wiejskich w celu zapewnienia dobrych połączeń obszarów wiejskich i miejskich;

15. podkreśla pozytywną rolę współpracy transgranicznej i transnarodowej oraz inicjatywy URBACT w łączeniu miast, wymianie najlepszych praktyk oraz opracowywaniu innowacyjnych rozwiązań; zwraca uwagę, że współpraca pomiędzy miastami europejskimi wykazuje pełną zgodność z celem 3 (europejska współpraca terytorialna); uważa, że w latach 2014–2020 należy wzmocnić miejski wymiar celu obejmującego europejską współpracę terytorialną; wzywa do włączenia miast do sieci współpracy międzyregionalnej i transgranicznej; uważa, że sieci posiadające wsparcie należy połączyć z prawdziwymi przedsięwzięciami

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

w dziedzinie rozwoju oraz wzywa Komisję do wzmocnienia platform w celu umożliwienia przyjęcia próbnego podejścia do rewitalizacji i rozwoju obszarów miejskich; uważa, że prowadzenie doświadczeń mogłoby być użyteczne, zwłaszcza w ramach EFS, w którym ogólna strategia terytorialna uzupełniałaby strategię uwzględniającą poszczególne grupy społeczne;

16. podkreśla, że proces „rewitalizacji obszarów miejskich” oraz „włączania problematyki miast do głównego nurtu polityki” może doprowadzić do stworzenia nowego „sojuszu miejskiego” zrzeszającego wszystkie podmioty zaangażowane w proces „budowania miasta”; taki sojusz opierałby się na konsensusie i formalnie byłby tworzony za pośrednictwem nowych form sprawowania rządów, w przypadku których sieci społeczne i obywatelskie odgrywają ważną rolę, wspólny cel polega na modernizacji, rewitalizacji i ponownym zaprojektowaniu już istniejącego miasta, co przyczynia się do optymalnego wykorzystania zasobów ludzkich, społecznych, materialnych, kulturowych i gospodarczych, gromadzonych latami, oraz do ukierunkowania ich na budowę miast zarządzanych w sposób efektywny, innowacyjny, inteligentny, bardziej zrównoważony i sprzyjający włączeniu społecznemu;

17. ponownie wzywa Komisję do opracowania programu wymiany „Erasmus dla wybranych przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych” w celu wsparcia transferu dobrych praktyk w ramach strategicznego lokalnego rozwoju obszarów miejskich;

Przekazywanie odpowiedzialności

18. podkreśla, że lokalnie wybierane władze ponoszą bezpośrednią polityczną odpowiedzialność za podejmowanie strategicznych decyzji i inwestowanie zasobów publicznych; w związku z tym państwa członkowskie powinny im udostępniać wystarczające zasoby budżetowe; uważa zatem, że osiągnięcie celów polityki spójności i strategii „Europa 2020” wymaga obowiązkowego zaangażowania lokalnie wybieranych organów w strategiczny proces decyzyjny, ścisłego zaangażowania w opracowywanie programów operacyjnych i częstego korzystania z możliwości delegowania obowiązków w ramach wdrażania i oceny polityki spójności, bez uszczerbku dla finansowej odpowiedzialności władz zarządzających oraz państw członkowskich; podkreśla, że władze lokalne przede wszystkim powinny dążyć do zapewnienia obywatelom, których wraz ze wszystkimi podmiotami zainteresowanymi należy zaangażować w lokalne strategie rozwojowe, dobrobytu i jakości życia;

19. zaleca, by w kolejnym okresie programowania wykorzystać jedną z następujących możliwości wdrażania wymiaru miejskiego na szczeblu krajowym: niezależne programy operacyjne zarządzane przez określone obszary miejskie, wspólne programy operacyjne obejmujące obszary miejskie wybranych państw członkowskich, dotacje globalne lub wyodrębnianie środków i zasobów miejskich w ramach specjalnych regionalnych programów operacyjnych; uznaje znaczenie opracowania w przyszłości konkretnych programów operacyjnych dla określonych obszarów miejskich, które dążą do wykorzystania swojego potencjału rozwojowego;

20. zważywszy na to, że skala i przewaga urbanizacji są znacznie zróżnicowane w całej UE, a zwłaszcza w przypadku regionów w głównej mierze wiejskich i słabo zurbanizowanych, podział zasobów przeznaczonych na działania miejskie, odpowiadające ogólnym założeniom i celom programów operacyjnych, należy pozostawić w gestii twórców programów działających w imieniu danego regionu;

Całościowe planowanie strategiczne

21. wyraża poparcie dla zasad całościowego planowania strategicznego, gdyż mogą one pomóc władzom lokalnym w przechodzeniu od myślenia w kategoriach „projektów indywidualnych” do bardziej strategicznego myślenia międzysektorowego w celu jednoczesnego wykorzystania wewnętrznego potencjału rozwoju; podkreśla wartość dodaną i innowacyjność tej oddolnej metody, zwłaszcza w odniesieniu do dzielnic znajdujących się w trudnej sytuacji, ponieważ zapewnia ona udział wszystkich podmiotów lokalnych oraz umożliwia lepsze zaspokajanie rzeczywistych potrzeb i zarządzanie zasobami; ubolewa przy tym nad zbyt ogólnikową wspólną definicją skutkującą jedynie formalnym zastosowaniem w niektórych przypadkach; apeluje do Komisji o wezwanie państw członkowskich do zapewnienia wsparcia na rzecz rozwoju lokalnych zdolności administracyjnych dla celów całościowego planowania strategicznego;

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

22. uważa, że obszary miejskie mają do odegrania istotną rolę we wdrażaniu strategii makroregionalnych i tworzeniu funkcjonalnych jednostek geograficznych;

23. zachęca Komisję do przygotowania badania porównującego praktyki stosowane dotychczas przez poszczególne państwa członkowskie w odniesieniu do całościowego planowania strategicznego i do przygotowania w oparciu o wyniki badania specjalnych wytycznych UE w zakresie praktyki całościowego planowania rozwoju miast, które objaśniałyby również relacje między tymi planami i innymi dokumentami dotyczącymi planowania oraz propagowałyby efektywne i prawnie uregulowane partnerstwa, w tym transgraniczne partnerstwa miejskie; apeluje do Komisji o uczynienie całościowego planowania urbanistycznego prawnie wiążącym, jeśli do współfinansowania projektów wykorzystywane są unijne fundusze; wzywa lokalne władze państw członkowskich do zawiązania nowych partnerstw publiczno-prywatnych oraz opracowania innowacyjnych strategii w zakresie rozwoju infrastruktury miejskiej w celu przyciągania inwestycji i stymulowania działalności handlowej; apeluje o poprawę koordynacji pomiędzy administracjami lokalnymi i regionalnymi w celu ułatwienia zawiązywania nowych partnerstw z jednej strony pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi, a z drugiej strony pomiędzy małymi, średnimi i dużymi miastami w celu zapewnienia zrównoważonego rozwoju regionalnego; jednocześnie apeluje do Komisji o wzmożenie wysiłków mających na celu pomoc techniczną na rzecz poprawy całościowego planowania rozwoju, demokratycznego podejmowania decyzji i strategicznego rozwoju obszarów miejskich;

24. z zadowoleniem przyjmuje pomysł Komisji przedstawiony we wnioskach do 5. sprawozdania w sprawie spójności i dotyczący przyszłych wspólnych ram strategicznych, które umożliwiłyby zwiększenie synergii między funduszami i służyłyby lepszemu połączeniu obszarów miejskich z obszarami wiejskimi i podmiejskimi; podkreśla europejską wartość dodaną horyzontalnego i zintegrowanego podejścia w ramach polityki spójności i w związku z tym wzywa do zwiększenia synergii z politycznymi strategiami energetycznymi, środowiskowymi i transportowymi, jeszcze bardziej potrzebnej na obszarach miejskich i podmiejskich, na których występują poważne wyzwania we wspomnianych dziedzinach polityki;

25. ponownie przypomina o swoim przekonaniu, że jeśli tylko udostępnione zostaną wystarczające środki na rzecz konkretnych działań miejskich, racjonalne będzie sporządzenie całościowych planów rozwoju obszarów miejskich i w związku z tym zaleca skoncentrowanie dostępnych zasobów na konkretnych działaniach; proponuje ustalenie dla każdego okresu programowania minimalnego poziomu intensywności pomocy na rzecz ubogich obszarów miejskich;

Całościowe planowanie finansowe

26. podkreśla, że nieuniknione środki oszczędnościowe podejmowane w Unii Europejskiej na wszystkich poziomach zarządzania wywołują bezprecedensowe napięcie oddziałujące na wszystkie rodzaje wydatków publicznych, w tym na strategiczne inwestowanie w rozwój gospodarczy; jest zdania, że w celu zwiększenia efektywności inwestycji należy zapewnić lepszą koordynację wszystkich dostępnych zasobów publicznych (europejskich, krajowych, regionalnych, lokalnych, prywatnych) oraz ich bardziej strategiczny przydział;

27. w tym kontekście opowiada się za całościowym planowaniem finansowym na szczeblu lokalnym jako nieodłącznym elementem całościowego planowania rozwoju oraz w myśl ukierunkowania na wyniki wzywa wszystkie podmioty wykorzystujące zasoby publiczne do ścisłego przestrzegania zasady „pieniądze na rzecz przedsięwzięć” zamiast zasady „przedsięwzięcia dla pieniędzy”;

28. podkreśla wspólnotową wartość dodaną finansowania krzyżowego między EFRR i EFS w odniesieniu do elastyczności w przedsięwzięciach dotyczących włączenia społecznego oraz całościowych lokalnych planach/strategiach rozwoju obszarów miejskich; wzywa Komisję do zapewnienia bardziej elastycznych warunków dla takiego finansowania, aby zachęcić do jego wykorzystywania oraz aby zasady te nie stały na przeszkodzie opracowaniu i wdrożeniu wspomnianych planów/strategii; zwraca uwagę na uzupełniający charakter tych funduszy; zauważa jedna, że zwłaszcza w odniesieniu do obszarów miejskich, które borykają się z wykluczeniem społecznym i zanieczyszczeniem środowiska, finansowanie w ramach EFS-u można by wykorzystać w celu wsparcia przedsięwzięć lokalnych realizowanych wspólnie przez miasta, trzeci sektor i sektor prywatny oraz ukierunkowanych na zapobieganie wykluczeniu; zwraca uwagę, że podział istniejących funduszy europejskich w znaczny sposób mógłby zwiększyć wykorzystanie dostępnego finansowania;

29. uważa, że dynamika zmian na obszarach miejskich może zostać zwiększona dzięki efektywnej synergii między różnymi europejskimi mechanizmami finansowania, zwłaszcza jeśli chodzi o badania i innowacje;

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

30. podkreśla obiecującą rolę nowych instrumentów inżynierii finansowej – opierających się na zasadach „przedsięwzięcia dla pieniędzy” i „pieniądze na rzecz przedsięwzięć” – wprowadzonych w bieżącym okresie programowania; podkreśla potrzebę stworzenia skalowalnych instrumentów inżynierii finansowej, których stosowanie byłoby możliwe i opłacalne dla znacznie mniejszych obszarów miejskich; wzywa Komisję do oceny doświadczeń związanych z tymi narzędziami oraz do ich dostosowania, jeśli to konieczne, w celu zwiększenia ich przewagi konkurencyjnej na rynku finansowym w porównaniu ze zwykłymi produktami komercyjnymi, tak aby zwiększyć ich „przyjazność dla użytkownika”, praktyczność, atrakcyjność i w związku z tym również skuteczność; uważa, że oprocentowanie narzędzi finansowych EBI należy w związku z tym obniżyć w porównaniu z odpowiednimi kredytami komercyjnymi; biorąc pod uwagę pozytywne wyniki osiągnięte w związku z wykorzystaniem istniejących instrumentów inżynierii finansowej, wzywa państwa członkowskie do ciągłego zapewniania możliwie jak najefektywniejszego wykorzystania potencjalnych korzyści tych instrumentów finansowych;

31. uważa, że zwłaszcza inicjatywa „Jessica” może przynieść najlepsze rezultaty, jeśli wdrażana jest na szczeblu miast, więc z ubolewaniem odnotowuje, że niektóre państwa członkowskie dążą do scentralizowania jej wdrażania;

32. wzywa Komisję do dopilnowania, aby przepływy finansowe pomiędzy szczeblami europejskim, krajowym i niższym niż krajowy były organizowane w przyszłości w sposób jak najbardziej wydajny i elastyczny; wyraża zaniepokojenie istniejącym niskim poziomem zaliczkowania przedsięwzięć i uważa, że za pomocą regulacji należy zapewnić w przyszłości wyraźniejsze zobowiązanie państw członkowskich do wykorzystywania zaliczkowania płatności na rzecz beneficjentów publicznych, takich jak władze miejskie;

33. wzywa Komisję do dążenia do możliwie jak najlepszej harmonizacji przepisów dotyczących poszczególnych funduszy i programów UE, w ramach których przedsięwzięcia w dziedzinie rozwoju miejskiego i lokalnego kwalifikują się do współfinansowania, w celu zminimalizowania biurokracji i ewentualnych błędów wdrożeniowych;

34. zachęca Komitet Regionów do starannego przemyślenia możliwości lepszego kształtowania miejskiego wymiaru przyszłej polityki spójności;

*

* *

35. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz Komitetowi Regionów.

Cel 3: Wyzwanie dla współpracy terytorialnej - przyszły program współpracy transgranicznej, ponadpaństwowej i międzyregionalnej

P7_TA(2011)0285

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 czerwca 2011 r. dotyczące celu 3: Wyzwanie dla współpracy terytorialnej - przyszły harmonogram współpracy transgranicznej, transnarodowej i międzyregionalnej (2010/2155(INI))

(2012/C 390 E/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego tytuł XVIII,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 25.